

Biuletyn Informacji Publicznej

Instytutu Pamięci Narodowej
Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu

Dane osoby z katalogu osób "rozpracowywanych"

Imiona: Władysław
Nazwisko: Grochowski
Miejsce urodzenia: Sasiny
Data urodzenia: 15-06-1920
Imię ojca: Jan
Imię matki: Feliksa
Znany/a też jako: Władysław Grochowski
Imiona rodziców: Jan Felicja

Władysław Grochowski
urodzony/a 15- 06-1920 Sosiny

Dodatkowe informacje:

Treść zapisów ewidencyjnych

Opis materiałów	Stan zachowania	Uwagi
Meldunki KW MO Białystok oraz PUBP z terenów woj. białostockiego przesłane do Wydziału III WUBP Białystok dotyczące działalności oddziałów podziemia za 1947 rok. Materiały zawierają meldunek sytuacyjny z 11.06.1947 z informacją, że funkcjonariusz KP MO Łomża 2.06.1947 udał się do wsi Sasiny gm. Długobórz celem przeprowadzenia akcji operacyjnej, w wyniku której został zatrzymany m. in. Władysław Grochowski. Ww. podejrzany był o działalność w organizacji Narodowe Zjednoczenie Wojskowe (NZW) oraz udział w akcjach zbrojnych organizacji.	IPN Bi 045/762 (39/23), IPN Bi 045/763 (39/24), IPN Bi 045/904 (42/14), IPN Bi 047/56/1 (4/47).	
Akta kontrolno-śledcze PUBP Łomża w sprawie Władysława Grochowskiego. Ww. zatrzymany przez KP MO Łomża 2.06.1947 jako podejrzany o przynależność od 1942 roku na terenie pow. łomżyńskiego do organizacji Narodowe Siły Zbrojne (NSZ), następnie NZW, posługujący się w nich ps. "Turkus"/ "Władek". Dnia 27.06.1947 śledztwo w sprawie wszczął PUBP w Łomży, który 12.07.1947 wydał postanowienie o pociągnięciu ww. do odpowiedzialności karnej, następnie 16.07.1947 zamknął śledztwo. W. Grochowski kolejnego dnia został osadzony w Więzieniu Karno-Śledczym w Białymstoku. Zgodnie z aktem oskarżenia sporządzonym przez PUBP Łomża 7.08.1947, ww. został oskarżony m.in. to, że od 1944 do 2.06.1947 świadomie i dobrowolnie należał do "nielegalnych organizacji" NSZ oraz NZW, posługując się w nich ps. "Turkus"/ "Władek". Od 29.04.1947 do 10.05.1947 bez zezwolenia władz państwowych przechowywał broń palną.	IPN Bi 07/833 (KSL-5147, 1593/III).	

Akta Wojskowego Sądu Rejonowego (WSR) w Białymstoku w sprawie Władysława Grochowskiego. Ww. wyrokiem WSR Białystok z 16.09.1947 został uznany winnym m.in. tego, że od 1944 do 2.06.1947 na terenie pow. łomżyńskiego brał udział w organizacjach NSZ, następnie NZW, jako zwykły szeregowiec ps. "Turkus"/ "Władek" oraz o to, że od 29.04.1947 do 10.05.1947 na tym samym terenie bez zezwolenia władz przechowywał broń palną w stanie zdadnym do użytku wraz z nabojami. Ww. skazany został za powyższe na 15 lat więzienia 5 lat pozbawienia praw publicznych i obywatelskich praw honorowych. Wyrok uprawomocnił się z dniem 24.09.1947. W. Grochowski 25.03.1948 osadzony został w CW Rawicz, następnie 2.03.1954 przetransportowany do CW Wronki, skąd powrócił do CW Rawicz 24.10.1954. Postanowieniem Najwyższego Sądu Wojskowego (NSW) w Warszawie z 25.03.1955 (NS.136/55) uwzględniającym wniosek rewizyjny Naczelnego Prokuratora Wojskowego zmieniono prawomocny wyrok WSR Białystok z 16.09.1947 (Sr. 609/47). Zmieniając kwalifikację czynu oraz stosując ustawę o amnestii (z 22.11.1952) wyrok złagodzone do 8 lat więzienia z utrzymaniem w mocy kary dodatkowej. W. Grochowski został zwolniony z CW Rawicz 2.06.1955 po odbyciu kary. Postanowieniem Sądu Wojewódzkiego w Białymstoku z 22.12.1992 (III Ko. 1768/92) uznano za nieważny wyrok WSR Białystok z 16.09.1947 (Sr.609/47) oraz decyzję NSW Warszawa z 25.03.1955 (NS.136/55) w stosunku do ww. Zdaniem Sądu "skazanie Władysława Grochowskiego nastąpiło w związku z jego działalnością na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego".

IPN Bi 212/1724 (Sr. 609/47, NS.136/55, III Ko.1768/92).

Sprawa obiektowa prowadzona przez PUBP Zambrów w latach 1946-1952 dotycząca rozpracowania Komendy Powiatu NZW krypt. "Podhale" działającej na terenach pow. Kolno, Łomża, Zambrów. Materiały zawierają m.in.: schemat kontaktów Szefa PAS NZW Henryka Gawkowskiego ps. "Rola", schemat kontaktów członków oddziału NZW Henryka Jastrzębskiego ps. "Zbych"/ "Wyrwa", charakterystykę oddziału "Roli". W materiałach znajduje się również raport Referatu III PUBP w Łomży z 10.02.1951 dotyczący oddziału "Roli" działającego na terenie pow. Łomża. Jednym z figurantów sprawy był Władysław Grochowski ps. "Władek", w czasie sporządzania raportu już zatrzymany. Materiały zarchiwizowano pod sygn. 155/IV/c-e.

IPN Bi 011/14/3 (155/IV/c-e).

Sprawa obiektowa prowadzona przez MSW
Warszawa w latach 1951-1953 dotycząca
rozpracowania oddziałów NZW pod dowództwem
Romualda Rajsa ps. "Bury" działających na terenie
Białegostoku: Tadeusza Bogatko "Plona", Henryka
Sikorskiego "Gryfa", Henryka Gawkowskiego "Roli",
Kazimierza Kamińskiego "Rysia"/ "Błyskawicy",
Henryka Jastrzębskiego "Zbycha". Materiały
zawierają m.in.: spis członków oddziału "Gryfa",
oddziału "Zbycha", schemat organizacyjny NZW
Okręg Białostocki, raporty o rozpracowaniu oddziałów
NZW: "Plona", "Wydry", Tadeusza Markiewicza
"Ciemnego", Kazimierza Kamińskiego "Rysia", "Roli"
oraz raporty z rozpracowania oddziałów NSZ: Jana
Zalewskiego "Żbika" oraz Władysława Krysiaka
"Stalowego". Władysław Grochowski ps. "Władek"
występuje w spisie osób figurujących w sprawie.
Materiały złożone do archiwum pod sygn. 161/IV.

IPN Bi 011/23/1 (161/IV).

Kwestionariusze osobowe i karty na czyn
przestępczy do Charakterystyki nr 50 dot. organizacji
NZW oddziału Henryka Gawkowskiego ps. "Rola",
sporządzone przez Wydział "C" KW MO Białystok.
Kwestionariusz osobowy członka organizacji z
25.01.1977 dotyczy Władysława Grochowskiego ps.
"Turkus"/ "Władek", który w okresie od września 1944
do końca marca 1945 na terenie pow. łomżyńskiego
był członkiem NSZ, następnie przeszedł do NZW,
wchodząc w skład bojówki PAS pod dowództwem
"Roli". Zatrzymany 4.06.1947 przez KP MO Łomża i
wyrokiem WSR Białystok z 16.09.1947 skazany na
15 lat więzienia oraz pozbawienie praw publicznych
obywatelskich praw honorowych na okres 5 lat.

IPN Bi 019/92/6 (2/39).

Kwestionariusze osobowe do Charakterystyki nr 12
dot. organizacji NSZ Komenda Powiatu Łomża krypt.
"XIII/9". Materiały zawierają kwestionariusz osobowy
członka organizacji sporządzony przez Wydział "C"
KW MO Białystok 21.05.1979. Dotyczy on
Władysława Grochowskiego ps. "Turkus"/ "Władek",
który w okresie od września 1944 na terenie pow.
łomżyńskiego był członkiem NSZ. W 1945 roku
przeszedł do organizacji NZW, posiadał broń palną.

IPN Bi 019/79/3 (2/32).

Charakterystyka nr 67 dot. organizacji NZW
Komenda Powiatu Wysokie Mazowieckie krypt.
"Mazur". Materiały zawierają kwestionariusz osobowy
na członka organizacji sporządzony przez Wydział
"C" KW MO Białystok 24.11.1980 dotyczący
Władysława Grochowskiego ps. "Turkus". Ww. jako
członek organizacji NSZ w 1945 roku przeszedł do
NZW. Działał na terenie pow. Łomża. Zatrzymany
2.06.1947, następnie wyrokiem WSR Białystok
skazany na 15 lat więzienia i 5 lat utraty praw
publicznych i obywatelskich praw honorowych.

IPN BU 0177/67/3 (Charakterystyka Nr 67, p. 109).